

NAQQIISSUT

Siunnersuutaasumut 21. august 2015-imut ullulernerqarsimasumut oqaaseqaataasunut taarsiussaq.

(Pequtaasoq: Naqqiut oqaaseqaataasut tulluarsarlugit ilanngussaavoq Inatsisartut Allattoqarfianit inatsisitigut kukkuniiaanermik suliaqartartunit naqqiissutaasut.

Naqqiummut pingaarnertut allaaserisaq: Inatsisissatut siunnersuummut § 1 immikkoortoq 2 aamma 9-mut oqaaseqaataasunut allannguisoqarsimavoq, taamaasilluni aaliangersakkat qanoq ataatsimoortillugit allanneqarsimanersut ersersinneqarlutik, ataasiakkaarlugit saqqummiunneqarnerinut taarsiullugu.)

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuut illuliortiternernut- imaluunniit sanaartukkanut angisuunut pingaarutilinnut sanaartorfissanik pilerinartunik, tamaani innuttaasunut pingaaruteqarluinnartunik kommunit inniminniisinnaanissaminik kissaateqarnerannik tunngaveqarpoq. Tassungalu atatillugu nunaminertanik inniminniinerit kommunip nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartarnissaat piumasaqaatigineqarluni. Peqatigitillugu aamma illuliortiternernut- imaluunniit sanaartukkanut angisuunut nunaminertat atugassiissutigineqartut atorineqarnissaannut piffissaliussamik sivitsuisarnissaq periarfissinneqarluni.

Tamatuma saniatigut annikitsualutsigut iluarsiiisuteqarnissamut siunnersuuteqartoqarpoq aammalu arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik pilersaarusiortarnermut-nunaminertanillu atugassiisarneq pillugit maalaaruteqartarfik pillugu malittarisassaq atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarluni.

2. Siunnersuummi pingaarnertut sammeneqartut

a) Pisinnaatitaaffiit atuuttut

Pilersaarusiortarnermut inatsit 1980-kkunnili nunatsinnut nuunneqarmat nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarneq pillugu Naalakkersuisut ukiumoortumik Inatsisartunut nassuiaasiortarnissaat pillugu aalajangersagartaqarsimavoq. Tamatumuuna ilaatigut inuiaqatigiit ineriartornerisa Inatsisartunut erseqqissaatigineqartarnissaa kiisalu

minnerunngitsumik Naalakkersuisut sanaartornikkut politikkissaata aalajangersaaviginissaa siunertaapput. Tunngaviatigulli nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut ikittuinnarnik nalunaarusiaqarpoq. Nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut nalunaarusiat siornatigut aningaasanut inatsimmut ataqatigiissinniarneqartaraluartut illuliortiternerit/sanaartornerit ukiumut tulliuttumut aningaasanut inatsisissamut ukiunullu tulliuttunut missingersuutinut inissinneqarnissaat siunertaralugu, taamaattoq ullumikkut nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarneq naalakkersuisoqarfinnut assigiinngitsunut tunngatillugu aammalu kommunit illuliortiternermut- sanaartugassanullu pilersaarusionerannut ataqatigiissaarinerit, erseqqissaanertut allaallu najoqqutassaanerusutut atuuffeqarneruvoq. Piffissalersuisarneq taamatuttaaq allannguuteqarnikuuvoq, taamaattumik nuna tamakkerlugu pilersaarusionermut nalunaarusiaq pisariaqarfiatigut aatsaat suliarineqartariaqaraluarluni.

Kommunimut pilersaarutip immikkoortuisa ilaanut tunngaviusumik aalajangersakkanut nalimmassaasumik inatsit aalajangersagartaqarpoq (§ 20), immikkut ittumik inatsisitigut avaqqunneqarsinnaanngitsumik kiisalu inatsimmi aalajangersakkanut immikkuualuttunut nalimmassaanermi aalajangersagaq (§ 21) immikkut ittumik akuersissuteqarfiusinnaasoq. Taamaattorli inatsisip immikkoortui tamarmik assigiimmik atuuffeqarput: § 20-imi, imm. 1, nr. 3-mi sanaartukkap inissisimaffissaa ilusissaalu oqaatigineqarput, tamannalu aamma § 21, imm. 1, nr. 1 aamma nr. 2-mi taaneqarluni. Marloqiusamik qulakkeerinninnerup tamatuma inissisimaffissaq ilusissarlu immikkut ittumik akuersissuteqarluni allanngortinneqarsinnaanersut nalornisitsilerpoq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi §§ 22, imm. 2 nr 1, 27, imm. 2 kiisalu 41-imi allassimavoq illuliortiternerni sanaartornerit angisuut pingaarutillit nunaminertamik atugassiinissamut qinnuteqaatit suliarilinnginnerini kommunini nunaminertanik atugassiisarnermi oqartussaatur immikkoortup ilaanut pineqartumut kommunimut pilersaarummut tapiliussakkut sukumiisumik maleruagassiuussinissaminut kommuni pisussaasoq. Qinnuteqaat tamatuma kingorna periutsit kommunip pilersaarutaani nunaminertanik atugassiisarnermi aalajangersakkat allaaserineqartut malillugit suliarineqassaaq. Tassunga atatillugu qinnuteqartumut imaluunniit sanaartortussamut aalajangersimasumut sanaartorfissamik immikkoortitsisoqarnissaa periarfissaanngilaq.

Eqqaaneqassaarli inatsisit allat, suliaqarfiit allat iluaniittut, piumasaqaatit aalajangerneqareersut malillugit missiliukkamik tunniussinissamik periarfissiimmata. Uani pineqarput Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersoq (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) taamatullu Sumiiffinni nunami aalajangersimasuni takornariartitsinerit akuersissuteqartarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 19, 3. december 2012-meersoq. Aatsitassarsionermut akuersissutit takornariartitsinermilu suliffeqarfiit pigaanni sulisaatsimik ataqatigiissaarinnissaq pisariaqassaaq. Inatsisini taaneqartuni sulisaatsini sunniivigeqatigiinnerit killeqarneri

tunngavigalugit, inatsisissatut siunnersuummi uani inatsisinik tunngavissiiinissaq naleqquttuusimannilaq.

Inatsisinik nalimmassaasarneq atuuttoq, illuliornissamut- sanaartugassanulluunniit angisuunut qinnuteqartut kommunip tungaaniit suliassatut pilersaarutigineqartup eqqarsaatigineqarnissaa pillugu kommunit siumut neriorsuuteqarnissaannut periarfissiiinginnera kommunit tungaanniit oqaatigineqarpoq. Sanaartugassamut tunngaviusumik pilersaarut sukumiisumik aalajangersagartalik piumasagaataasoq, aatsaat suliarineqarsimatillugu nunaminertamik atugassiisoqarnera nalunaarutigineqarsinnaasarpoq.

Inatsimmi § 46, imm. 2, nr. 2 naapertorlugit ukiut marluk iluini nunaminertamik atugassiissut atorneqarsimannikkaangat atorunnaarsinneqartarpoq. Piffissaliussaq tamanna sanaartugassanut mikinerusunut assersuutigalugu ilaqutariinnut ataatsinut illuliassanut naleqqunneruvoq. Illulioriternerit- sanaartukkallu angisuut pineqartillugit taakkununga taamatut piffissaliisarneq sivikippallaartarpoq, taamaattumillu taakkua nunaminertap tamakkiisumik atornissaanut piffissakilliorneq kingunerisinnaasarlugu.

Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 11, decembarip 5-ni 2008-imeersup malitsigisaanik kommunimut pilersaarutit akuersissutigisarnissaat kommuninit akisussaaffigineqalermat, aammalu Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 17, novembarip 17-ani 2010-meersup atuuttup akuersissutigineratigut nunaannarmi nunaminertamik atugassiisarnermut oqartussaaffiup tigungeratigut, kommunerisami nunaminertanut oqartussaaffik tamakkiisumik kommuninut tunniunneqarnikuuvoq. Taamaattumik Naalakkersuisut maalaarutininik suliarinnissinnaalissapput, kommunimit aalajangiivigineqartussanut tunngasuummata.

b) Siunnersuut

§ 8 malillugu nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nalunaarusiortarnerup akulikissusissaata minnerpaamik ukiut sisamakkaarlugit tunniunneqartartussanngorlugu allanngortinnissaa naleqquttuusoritinneqarpoq, taamaalilluni nalunaarusiaq tamatigoornerusumik ataqatigiissagaanerusumillu atuuffeqalerniassammat.

§ 53 naapertorlugu pilersaarutissatut siunnersuummik qinnuteqartup akiliisuusussaanerani nunaminertamik inniminniisinnaanermut periarfissaq eqqarsaatigalugu imaluunniit avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuisarnissamik piumasagaateqarneni (VVM-avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuineq), pissusissamisoorsorinarpoq qinnuteqartoq sanaartortorluunniit taamatut pisoqartillugu nunaminertamik atugassiinissami salliutinneqartassappata tassami qinnuteqartup suliassamik pineqartumik piviusunngortitsinissaminut periarfissaqarnissaanut nunaminertamik pineqartumik atuisinnaatitaanissap qulakkeernissaanut ilaatigut aamma apeqqutaasartussatut

ilimanaateqarsinnaammat. Aammattaaq illuliortiternernut- sanaartukkanullu angisuunut nunaminertamik atuinissamut piffissarititaasoq sivitsorneqarsinnaalerpat tamanna taakkununga naleqquttuussaaq.

Kommunit aggornerisa iluini nunaminertanut tunngasut tamakkiisumik kommuninit oqartussaaffigineqarmata, arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik pilersaarusiortarnermut- nunaminertanullu tunngatillugu maalaaruteqartarfik pillugu aalajangersakkap peerneqarnissaa naleqquttuussaaq.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
Oqaasertai atuuttut	Inatsisissatut siunnersuut
	§ 1 Pilersaarusiortarneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17, 17 november 2010-imeersumi imatut allannguisoqarpoq:
§ 8. Naalackersuisut nuna tamakkerlugu pilersaarusiorneq pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nassuiaasiortassapput.	1. § 8, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”§ 8. Naalackersuisut minnerpaatut ukiut sisamakkaarlugit nuna tamakkerlugu pilersaarusiorneq pillugu Inatsisartunut nassuiaasiortassapput”.
3) Sanaartukkap suussusia, inissisimaffia angissusaalu, taakkununga ilaatigut ilanngullugit sanaartukkat akulikissusiat, portussusiat, ungasissutsimut tunngasut ilusiligaanerallu.	2. § 20, imm. 1, nr. 3, imatut oqaasertalerneqassaaq: “3) Sanaartorfiup suussusaa annertussusaalu, uuma ataani ilaatigut sanaartorfiup qanissusaanik, portussusaanik aamma ungasissutsimut tunngasortaanik malittarisassaliorneq.”
6) Aqqusernit nunaminertallu angallaffiusut allat kiisalu nunaminertat sanaartorfigineqarsimasut qaammaqqutaasa ilusiligaanerat, atorneqarnerat aserfallatsaalineqarnerallu, taakkununga ilanngullugit nunaminertat sanaartorfigineqartussaannngitsut, nunagissaanerit, ungalofarfiit, naasoqarfinnik eriaginninneq.	3. § 21, imm. 1, nr. 6, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”6) Ilusiliinissaq, nunaminertanik sanaartorfiunngitsunik atuineq aserfallatsaaliinerlu, nunaminertat sanaartorfiusussaannngitsut ilanngullugit, aamma nunagissaaneq, ungalofarfiit, naasoqarfinnik eriaginninneq kiisalu aqqusernit angallaffiusunillu allanik qullilersuineq.”
Aalajangersagaq nutaaq	4. § 44-p kingornani, immikkoortumi ”Nunaminertanik atugassiisernerit”

	<p>ikkunneqassaaq:</p> <p>”§ 44 a. Nunaminertamik aalajangersimasumik atuisinnaatitaaneq atuisinnaatitaasumut aalajangersimasumut kommunalbestyrelsip ukiut marluk angullugit inniminnersinnaavaa, nunaminertaq qinnuteqaatigineqartoq avatangiisit pillugit periusissanut siunnersuusiorfigineqassappat (SMV) § 4, imm. 2 naapertorlugu imaluunniit avatangiisinut sunniutigisinnaasat nalilersuivigineqassappata (VVM) avatangiisinut sunniutissanik nalilersuisarneq pillugu nunatsinni malittarisassat naapertorlugit.</p> <p>Imm. 2. Nunaminertamik inniminniisoqarsinnaavoq, aatsaat nunaminertaq qinnuteqaatigineqartoq tunngaviusumik pilersaarummut atuuttumut naapertuuppat imaluunniit § 32 naapertorlugu inerteqquteqarallarnerup atorunnaarsinneqarnerani</p> <p>Imm. 3. Avatangiisinut naliliinermut atatillugu suliassamik tusarniaasoqartillugu § 42, imm. 1 naapertorlugu tamanut saqqummiussinertut ittumik, tamanut saqqummiussisoqarnissaanik piunasaqaat § 42, imm. 1 naapertorlugu taamatulli atuutissanngilaq.”</p>
Aalajangersagaq nutaaq	<p>5. § 45-p kingorna immikkoortumi ”Nunaminertanik atugassiisarneq”</p> <p>ikkunneqassaaq:</p> <p>1>”§ 45 a. Kommunimut pilersaarummut tapiliussassatut immikkoortup ilaanut siunnersuuteqartoqarnissaanik aalajangiinermi immikkoortup ilaanut, tak. § 27, imm. 3, pineqartumut nunaminertamik atugassinneqarnissamik qinnuteqartumut nunaminertamik atuisinnaatitaaneq kommunalbestyrelsip ukiut marluk angullugit inniminnersinnaavaa. Taamatut pisoqartillugu</p>

	<p>§§ 42, imm. 1, aamma 45, imm. 3 atorneqassanngillat.</p> <p>Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik inniminniineq pillugu nalunaaruteqartoqannginnerani, minnerpaamik sapaatip akunnerini arfinilinni qinnuteqartup suliassatut siunnersuutaata allagarsiunnissaanut kommunalbestyrelsi pisussaavoq. Tamanut saqqummiussineq kommunimi tamatumuuna nalinginnaasumik periusaasarteq malillugu pissaaq. Tamanut saqqummiussaq aammattaaq kommunip nittartagaanut ikkunneqassaaq.</p> <p>Imm. 3. Imm. 2 malillugu allagarsiinermi kommunalbestyrelsi pisussaavoq, §§ 1 aamma 20 naapertorlugit illuliassamut- imaluunniit sanaartugassamut angisuumut pisortatigoortumik piumasaqaatit suut pingaarnersiunerillu tungaviummik atuutsinneqartussat aalajangersaaviginissaannut.</p> <p>Imm. 4. Allagarsiinerup nalaani pilersaarutitik allanik siunnersuutigineqartunik saqqummiussinissamut kiisalu oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqassaaq. Pilersaarutit allat siunnersuutigineqartut qinnuteqaatip siulliup suliarineqarneratulli aamma taamatut nalilersorneqassapput.</p> <p>Imm. 5. Imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik Kommunalbestyrelsi inniminniiniarluni aalajangiinera kiisalu allagarsiinermi oqaaseqaatigineqartut il. il. imm. 2 naapertorlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiami allassimassapput.</p> <p>Imm. 6. Imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik inniminniinissamut piumasaqaataavoq, qinnuteqartup suliassatut siunnersuutigisaata kommunimut pilersaarummut tapiliussassatut</p>
--	---

	<p>siunnersuummut tunngaviliisuunissaa, suliap teknikikkut aningaasatigullu qinnuteqartumit piviusunngortinneqarnissaata ilimanaateqarnissaa, aammalu pilersaarutip piviusunngortinnissaanut aningaasassat qinnuteqartumit akilerneqarnissaat tamanna § 53 naapertorlugu.</p> <p>Imm. 7. Imm. 1 naapertorlugu atuisinnaatitaanermut inniminniineq kommunalbestyrelsip ukiumik ataatsimik sivitsorsinnaavaa.”</p>
2) Akuersissutip sivilunerpaamik ukiuni marlunni atorneqarnissaanut piffissaliineq.	<p>6. § 46, imm. 2, nr. 2, imatut oqaasertalerneqassaaq:</p> <p>"2) Nunaminertamik atuinissamut akuersissutip sivilunerpaamik ukiuni marlunni atorneqarnissaanut piffissaliineq. Illuliortiternerni- imaluunniit sanaartugassani angisuuni illuliortiternerneq- imaluunniit sanaartugassaq il. il.</p> <p>aallartinneqareersimappat sanaartorfissamilu nunaminertamik atuinissamut aalajangersagaq malillugu sulisoqarpat nunaminertamut pineqartumut atuisinnaatitaanerup ukioq ataasikkaartumik kommunalbestyrelsip akuersissutigisinnaavaa.”</p>
§ 47. Nunaminertaq § 46, imm. 2 naapertorlugu tamatumunnga piffissarititaasup iluani atorneqalereersimangippat, nunaminertamik atugassiineq atorunnaarsinneqassaaq.	<p>7. Nutaatut ikkunneqassaaq § 47, imm. 2:</p> <p>"Imm. 2. Nunaminertamik atugassiissutip atorneqarnissaanut § 46, imm. 2, nr. 2, naapertorlugu kommunalbestyrelsi piffissaliussamik sivitsuisimappat, nunaminertamut pineqartumut atuisinnaatitaaneq aatsaat atorunnaarsinneqarsinnaavoq, atuisinnaatitaasup nunaminertamik atugassiissutigineqartumik atuinissamut peqqussutigineqartoq malissimangippagu.”</p>
Aalajangersagaq nutaaq	<p>8. § 48-p kingornani, immikkoortumi ”Nalunaarsuisarneq” ikkunneqassaaq:</p> <p>”§ 48 a. Nunaminertamik inniminniineq pillugu aalajangiinerup kommunip</p>

	<p>nittartagaatigut tamanut saqqummiunnissaanut Kommunalbestyrelsi pisussaavoq. Tamanut saqqummiinermi nunaminertap inniminnerneqartup angissusaanik, inniminnerneqartup atorneqarnissaanut piffissaliussamik tamanna § 45 a, imm. 7 naapertorlugu, kiisalu nunaminertamik pineqartumik inniminniillutik qinnuteqarsimasinnaasut allat tulleriiaarnerinik imaqassaaq.”</p>
<p>§ 56. Naalackersuisut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik pilersaarusiornermut nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfimmik pilersitsissapput.</p> <p>Imm. 2. Pissutsit Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartut pillugit imaluunniit maleruagassat Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersagaasut naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinera, pissutsit inatsisinut tunngassuteqarpata Naalackersuisunut suliassanngortinneqarsinnaapput. Taamaattorli pinngitsaaliissummik taarsiinertalimmik arsaarinnissuteqartarneq pillugu aalajangiinerit tamanna §§ 51 aamma 52 naapertorlugit Naalackersuisunut suliassanngortinneqarsinnaangillat.</p> <p>Imm. 5. Kommunalbestyrelsep akuersissutaanik tiguisoq naammagittaalliortoqarneranik pilersaarutinut aamma nunaminertanut naammagittaalliuuteqarfimmit nalunaarfigineqassaaq.</p> <p>Imm. 6. Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineri allaffissornikkut oqartussanut allanut sulissanngitinneqarsinnaangilaq. Aalajangiineq eqqartuussivinnut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmu siullertut suliarinnittussatut</p>	<p>9. § 56, imatut oqaasertalerneqassaaq: “§ 56. Pissutsit Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartut pillugit imaluunniit maleruagassat Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersangaasut naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinera inatsiseqartitsinermut tunngassuteqarpat, Naalackersuisunut suliassanngortinneqarsinnaapput. Taamaattorli pinngitsaaliissummik taarsiinertalimmik arsaarinnissuteqartarneq pillugu aalajangiinerit, tamanna §§ 51 aamma 52 malillugit Naalackersuisunut suliassanngortinneqarsinnaangillat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Maalaaruteqarsinnaatitaasut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Aalajangersaaffigineqartoq 2) Kinaluunniit, suliap inerneranut nammineq inuttut imaluunniit pingaaruteqartumik soqutigisaqarsimasinnaasooq. <p><i>Imm. 3.</i> Kommunalbestyrelsip aalajangernerminik nalunaaruteqarneranit, kingusinnerpaamik sapaatit akunneri arfineq-pingasut qaangiutsinnagit maalaarut tunniunneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Kommunalbestyrelsep akuersissutaanik tiguisoq maalaaruteqartoqarneranik Naalackersuisunit nalunaarfigineqassaaq.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Naalackersuisut aalajangiineri allaffissornikkut sulialinnut allanut</p>

suliakkiissutigineqarsinnaavoq.	ingerlateqqinneqarsinnaanngillat. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit sularinneqqaartussanngorlugit aalajangiineq eqqartuussivinnut tunniunneqarsinnaavoq.”
§ 57. Pilersaarusiornermut aamma nunaminertamik atugassiisarnermi maalaaruteqartarfiup naammagittaalliuut akuersissutissanut inerteqqutissanulluunniit tunngatillugu kinguartissinnaavaa maalaaruteqartarfiup aalajangiinissaata tungaanut imaluunniit maalaaruteqartarfiup allatut aalajangernissaata tungaanut atuuttumik.	10. § 57, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”§ 57. Naalakkersuisut naammagittaalliuut akuersissutissanut inerteqqutissanulluunniit tunngatillugu kinguartissinnaavaa Naalakkersuisut aalajangiinissaata tungaanut imaluunniit Naalakkersuisut allatut aalajangernissaata tungaanut atuuttumik.”
§ 58. Naalakkersuisut maalaaruteqartarfiup inuttalersorneqarnissaa atuunnissaalu pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.	11. § 58, atorunnaarsinneqarpoq.
§ 68. Pilersaarusiornermut nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfiup pilersinneqarnissaata tungaanut kommunalbestyrelsip pissutsinut Inatsisartut inatsisaanni matumani pineqartunut ilaasunut tunngasunik aalajangiineri §§ 56 aamma 57 malillugit Naalakkersuisunut naammagittaalliuutigineqassapput.	12. § 68, atorunnaarsinneqarpoq.
	§ 2 Inatsisartut inatsisaat 1. Januar 2016 atuutilerpoq.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut pisortanut kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq.

4. Inuusutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Inatsisissatut siunnersuummut akuersineq siunissami aningaasaliisarnernut pitsaanerusemik atugassaqartitsilerumaartoq Ilimagineqarpoq, tassami nunaminertanik atugassiisarnermi oqartussaasut illuliortiternernut- imaluunniit sanaartornernut angisuunut pingaarutilinnullu qinnuteqarnerni nunaminertanik sanaartorfissanik pilerinartunik qinnuteqartoq sanaartortorluunniit atugassinneqarnissaminut siunissami periarfissaqalissammat.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutissai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut sunniuteqartussaangilaq.

6. Innuttaasunut sunniutissai

Nunaminertat imaluunniit sanaartorfissat aalajangersimasut illuliortiternernut sanaartugassanulluunniit anginerusunut atugassiissutigineqartarnissaat naatsorsuutigineqassaaq, taakkulu nunaminertamik atuinnissaminut piffissalernerqarnerminnik sivitsuiffigineqarsinnaanissaat. Peqatigitillugulu aamma tamatuma nassatarisaanik, illuliornissamut- sanaartornissamulluunniit qinnuteqartut allat taamaalillutik kingullinneqartallissapput, tassami taakkua nunaminertanut pineqartunut allatulli atuisinnaatitaanissaminut periarfissaqassangimmata siunissamili utaqqisuni qanoq inissisimanerlutik takusinnaalissallugu.

Pilersaarusiornermut nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfiup peerneqarnera innuttaasut sullinneqarnerannut ajorseriaataassangilaq, kommunit aalajangiineri pillugit maalaarutit Naalakkersuisunit suliarineqartartussaammata.

7. Sunniutissai allat pingaarutillit

Inatsisissatut siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut imaluunniit namminersorluni oqartussaanerup ingerlanneqarneranut tunngatillugu kinguneqassangilaq.

8. Oqartussaasut kattuffiillu tusarniaaffigineqarnerat

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 20. Maj-imiit 1. Juli 2015-ip tungaanut makkununga tusarniutigineqarpoq: Naalakkersuisoqarfiit, kommunit, Statens Lufthavnsvesen, Søfartsstyrelsen, Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste. Tusarniaassut Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanni atuarneqarsinnaasimavoq. Tusarninaanermi akissuteqarsimasut eqikkarneri ataani atuarneqarsinnaapput.

Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq, kisianni Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup paasinninnera malillugu siunnersuummi naleqqussarneqartariaqartunut pissutsinut oqaaseqaateqarlutik. Uani pineqarpoq pilersaarutinut inatsisip aamma Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersup (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) sunniivigeqatigiinnerisa erseqqissarnera itisilerneralu.

Allannguutissat siunnersuutigineqartut, allannguutissanut tusarniaassutigineqartunut attuumassuteqanngillat, taamaattumillu immikkut tusarniaatigineqartariaqarlutik. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummut ilanngutinngilai. Kisiaanni pilersaarutininut inatsimmi, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kiisalu takornariartitsinermit akuersissuteqarnissaq pillugu inatsimmi sulisaatsimi, inatsisitigut aalajangersagaq sorleq erseqqissassallugu pisariaqarnerseq oqaaseqaatini nalinginnaasuni taaneqarpoq.

Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup erseqqissaquaa, nunaminertanik inniminniinerit nunaminertap inniminnikkap piviusumik atornissaanut pisussaatisinngimmata, taamaalisukkullu erseqqissarpaa siunissami sanaartornissamut pilersaarusiornissamut inniminniisinnaanissaq naleqquttuusooq. Sanaartukkat tamarmik atuilersinnaatitaanermik akuersissummik peqartariaqartanngimmata, tikkuarneqarpoq nunaminertamik tunniussinermit atuilersinnaatitaanermik akuersissut piumasagaatit tamatigut piukkunnartuuneq ajortoq. Taassuma saniatigut oqaatsit assigiinngitsut pillugit tikkuarneqarput, ilaatigut "pilersaarummut siunnersuut" sanaartorneq eqqarsaatigalugu paasissutissartai paasineqarsinnaallutik "pilersaarusiap allaaserineqarnera" siunnersuutip siunertavianut qaninnerusooq. Tamatumunnga atatillugu maluginiarneqarpoq, pilersaarummut siunnersuut sapaatip akunneri sisamat iluanni naammassineqarsinnaanera qularnarluni.

Oqaaseqaatini Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup erseqqissarpaa nunaminertamik inniminniineq, piviusumik nunaminertamik atuinissamut pisinnaatitaaffeqartitsinngitsooq. Siunissami atuisinnaanissamik nunaminertanik inniminniisinnaanermut tunngatillugu, ullumikkut pilersaarutininut inatsit tunngavigalugu kommunalbestyrelsep pineqartup aalajangertussaavaa nunaminertaq qanoq annertutigisooq suliniummum tunniunneqassanersooq. Nunaminertat inniminnerneqartut imaluunniit tunniunneqartut allanit atorneqarsinnaanngillat, kommunip innuttaanut inuiaqatigiinnikkut annertuumik aningaasartuutaassalluni. Tusarniaanermi akissutini arlalinni eqqaaneqarpoq, pilersaarummut siunnersuummut tusarniaaneq sapaatit-akunneri sisamanit siviuserusariaqartoq. Inatsisissatut siunnersuut allanngortinneqarpoq, taamaasilluni sapaatit-akunnerinik arfinilinnik tusarniaaneq killilerneqarluni.

Pinnngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinullu Naalakkersuisoqarfik pissutsinut pingasunut oqaaseqaateqarpoq. Aaliangersakkap nunaminertanik illoqarfiup avataani agguaaasinnaanissamut tusarniaassutigineqarnerani siunnersuutitut attatiinnaqquneqarpoq, pissutigalugu tusarniaanerit akuttunngitsumik oqartussat periarfissittarmatigut ajornartorsiutinut assigiinngitsunut eqqumaffigisariaqartunut, arajutsineqartartunut. Pissutsinullu avatangiisimut sunniuteqarsinnaaneriniq naliliinertalimmik suliaasaqartillugu, erseqqissaatigineqarpoq peqqussut nalilersuinissamut erseqqissaatinut nunaminertamillu agguaaassisinnaanermut tunngatillugu tulleriiarinermit peqqussummut aaqqiinerunngimmat. Kiisalu erseqqissaatigineqarpoq, siunnersuummi avatangiisimut akuersissutit eqqartorneqarmata, naak matumani avatangiisimut naliliinerit pineqaraluartut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aaliangersimaaa nunaminertamik illoqarfiup avataani agguaasinnaanerit tusarniaanermi inatsisissami siunnersuummit peerneqannginnissaat. Naalakkersuisoqarfiup Namminersorlutik Oqartussat qaammataasaq atorlugu attaveqaatinut, nuna assiliornermi paasissutissiiffimmi soqutigisaanik paasissutissaataannik nutarterineq, takuuk § 5, stk. 2, tusarniaanissaq pisariaqartilnngimmagu. Kisiannili paasissutissanik nutarterisarnep ullumikkut amigaateqartup ilisimaneqartoq, pissusissamisuuksaaq tusarniaanissamut pisussaaffiliineq ingerlaannarneqarnissaa attatiinnarneqassasoq. Pissutsinut allanut tunngatillugu pissusissamisunngitsunut erserpoq nunaminertanik suliniutinut tunniussineq, avatangiisimullu sunniuteqarsinnaanerup nalilersorneqarnera tunniunneqartarnera naliliinerup inerneru sulii naammassineqanngitsoq tunniunneqartarneri pissusissamisunngimmat. Akuersissutinik tunniussisoqartillugu avatangiisintu sunniuteqarsinnaaneraniq naliliineq naammassineqanngitsoq sioqqullugu pisarnera ilisimaneqarpoq. Sioqqutsilluni akuersisoqarsimatillugu naliliineq sioqqullugu, naliliinissap pingaaruteqassusiata appartinneqaangaatsiarsinnaammat. Pissutsillu pingajuanni, avatangiisimut sunniuteqarsinnaanerata naliliinissap avatangiisimullu akuersissutit siunnersuummi naqqinneqarput, imaalersillugu, "avatangiisimut akuersissut" atornagu kisiannili "avatangiisimut naliliineq"atorneqassasoq.

Inuussutissarsiornermut, Sulisoqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiup eqqumiigivaa, takornariaqarnermut akuersissuummit inatsit tusarniaanerp imarisaanut eqqaaneqarsimannngimmat, pilersaarummit inatsimmi allannguinerup takornariaqarnermut akuersissutinik inatsimut kinguneqarsinnaammat. Tusarniaanerp akissutaani oqaatigineqarpoq "Takornariaqarnermut akuersissutinik inatsit qulakkeerinninnissammat, takornariaqarniarnerup pisariaqartitsinerulersinnaasup nunaminertanik tunniunneqartunit sanilliullugu kiisalu aningaasaliissutissanik ilaareertunit qulakkeerinninnissammat kingusinnerusukku pilersaarummit ilassuteqarsinnaanermut". Tamatuma saniatigut kissaatigineqarpoq nunaminertanik illoqarfiup avataani agguaasarnermut tunngatillugu tusarniaanermi, apeqqutaatinneqarani qinnuteqarneq peqqussutinik malinninninnersoq kissaatigineqarmat tusarniaasarnerit attatiinnarneqassasut. Taamatuttaarlu pilersaarutinut tusarniaanermut piffissaliunneqarsimasoq sapaatip akunnerinik sisamaannaasut sivikigineqarmat.

Pilersaarusiornermut inatsit kiisalu takornariaqarnermut akuersissutinik inatsit marluusunut periarfissiivoq ilaatigut nunaminertanik akuersissutinillu agguaasarnerup missaarlugu naliliisinnaanermut periarfissaqartitsimmat. Pilersaarusiornermut inatsit kiisalu takornariaqarnermut akuersissutinik inatsisip marluullutik ataqquisussaavaat siuliani pisinnaatitaaffiit tunniunneqarsimasut, kisianni soorunami tunniunneqareersimasunut. Kommuni pilersaarusiornermut ilassutissaqarpat imaluunniit nunami tamarmi pilersaarusiornermut aqutsisoqarfik atorunnaarsitsissappat imaluunniit pisussaataaeremut agguaanneqarsimasunut innarliissagaluarpat, pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik nunaminertamik piginnikkunnaarsitsineq eqqartorneqarsinnaavoq imaluunniit

taarsiissuteqarnissaq, tamakku pilersarusiornermut inatsimmit atuutereertutut ilaareerput. Takornariaqarnermut akuersissuteqarnermut inatsit erseqqissaatini naliginnaasuni ilanngunneqarpoq, eqqaaneqarluni maleruaqqusaliorderit sorliit pisariaqartumik atortinneqartut qulaajarneqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnera, pilersarusiornermut inatsit atuuttup iluani, aatsitassanut inatsimmi kiisalu takornariaqarnermut akuersissutinik inatsimmi.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata oqaaseqaatigaa, Kalaallit Nunaanni inatsisini arlalinni VVM taaneqartoq, inatsit sorleq innersuunneqartoq erseqqissaqqullugu, taamalu "Avatangiisit pillugit akuersissut" aamma erseqqissaqqullugu.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup inatsimmut siunnersuut aaqqippaa, Kalaallit Nunaata avatangiisnut inatsimmiittumi VVM naliliineq pineqartoq ersertillugu. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersumut innersuussinani avatangiisnut inatsimmut atuuttuaannartumut innersuussivoq. Tamatumani qulakkeerusullugu siunissami avatangiisimut inatsimmik nutaamik akuersinermi qularutigineqassanngimmat malueruaqqusat atuuttut Avatangiisimut sunniuteqarsinnaaneranik naliliinermut innersuussutigineqartunut.

Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Toqqorsivialu nalunaarutigivaa erseqqissaateqaratik, taamaallaalli siunnersuutip kulturikkut eriaqisassat tammatsaaliorneqarnerat innarlerneqannginnissaa kissaatigineqarmat.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik isumaqanngilaq, siunnersuut kulturikkut eriaqisassanut pilersinneqarsimasunut pingaaruteqarsinnaanera. Siunnersuut tusarniaassutissatut nassiuteqqammerpoq, allat oqartussat pisinnaatinneqarniassammata iluminni nalilersussallugu kinguneriumaagassai nalilersussallugit.

KANUKOKA qujassuteqarpoq pissarsilluartumik pitsaasumillu inatsisisap suliarineqarnerani suleqatigiissimanermut kiisalu innersuussutigalugu kommunit allat sisamaasut tusarniaanermi akissutaannut innersuussilluni.

Qaasuitsup Kommuniata siunnersuutigivaa inniminniinermi piumasaaqatigineqarsinnaasoq, piffissarititaasumi annerpaamik ukiuni marlunni kommunip pilersaarutaanut tapertatut ilanngunneqartarnissaa. Nunaminertanik inniminniisarnermi ersersinneqartariaqaraluarpoq, pilersarusiornermut toqqammavissap nutaap atutilersinnaanerata akuerineqarnissaa. Pilersaarummut siunnersuutip tusarniaassutigineqartarnera sap.ak. 4-niit arfilinnut allanngortittariaqaraluarpoq. Kommunip siunnersuutigaa periarfissiisoqarsinnaasoq nunaminertamik inniminniisoqarsinnaasoq pilersarusiornermi tunngavilersuuteqartoreersimatillugu, taamaasilluni qinnuteqartoq qaammatini 3-6 akornanni nunaminertamik inniminniineq pissarsiarisinnaallugu, kiisalu qinnuteqartoq qinnuteqarfimminut paasissutissanik annerusunik nassiussisinnaalluni. Erseqqissarluartariaqarpoq suna "annerusunik" imaluunniit "malunnaatilimmik" sanaartornermi pineqarnera.

Qeqqata Kommuniata kajumissaarutigivaa nappanneqarsinnaassuseqarneq siunertat aaliangersagaannut ilanngunneqarnissaa. Komunip maluginiarpa, issuaaneq "Aatsitassanut immikkoortortap pilersaarusiornermut suliniutit naliginnaasunit ilaatinneqassanngippat allassimasariaqartoq. "Avatangiisinut sunniuteqarsinnaaneranut naliliineq pilersaarusiornermut inatsimmi sakkussatut eqqaaneqartariaqarpoq. Taaguusersuineranut tunngatillugu pissusissamisuuksaaq nunami tamarmi pilersaarusiorneq eqqarsaatigalugu immikkoortortat pilersaaruteqarnerat nunami tamarmi pilersaarutionermut aqutsisoqarfiit atorneqalertuuppata. Peqqussutinik atuuttunik § 21 naapertorlugu agguassineq kiisalu peqqussutinik ersarissaanerit § 21 malillugu ersarinnerulissaaq, peqqussutit atuuttut ersarissarneqartuuppata. Ajornannginnerusumik nunaminertat atunngitsuukkat tigoqqinneqarsinnaanerata qulakkeerneqartariaqaraluarpoq, naak sanaartorfiusumiikkaluarpat, piginnittuusup uppersarsinnaanngippagu nunaminertaq anguniakkamut atorneqarsimannngippat. Imaluunniit nunaminertamik attartorsinnaatitaaneq eqqunneqartariaqaraluarpoq. Pilersaarutaasup teknikkikkut aningaasatigullu ingerlanneqarnissaanik takussutissaqartitsineq allaaserineqarnerusariaqarpoq, minnerpaaffittut maluginiagassani imaluunniit ilitersuummi. Naammagittaalliteqarsinnaaneranut tunniussisinnaatitaanerup killilerneqarnera annerpaamik qaammatit pingasuunissaat sulissutigineqartariaqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuup siunnersuutigaa inniminniinissaaq ersarissartariaqartoq sanaartorfissatut ataasiakkaanut atuunnersoq ersarissarluassallugu kiisalu immikkoortortamut sorlermut atuunnersoq. Kissaatigineqarpoq piffissaliussap sap.akunnera sisamaasunit sivitsorneqarnissaa.

Kommuni Kujalliup Nunami tamarmi pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfik isumasioqatigereerlugu tikkuarparpa inatsisip tigussaanerusumik allannngortittariaqarneranik pisariaqartitsineq, kisiannili siunnersuutip imarisassaanut pitsanngoriaatinut tapersiinnaalluni.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup paasisimavaa, kommunit erseqqissaataasa ilaat maannakkumut allannngortinneqarnissaanut siunnersuutaasumut annerusumik kissaateqartut, immaqalu pilersaarusiornermut inatsit. Tamanna atuuppoq nunamik piginnittusaaanermik inatsimmut apeqqt imaluunniit nunaminertamik akitsuut, apeqqt kingusinnerusukkat pilersaarusiornermut inatsisip allannngortinneqarpat qaqeqqinneqarsinnaasooq. Nunaminertamik inniminniisarnermut tunngatillugu, pilersaarusiarni tunngavilersugaasumit kiisalu Avatangiisimut sunniuteqarsinnaanerata nalilerneqarnera"-nik ilaqanngippat, inatsimmi tamanna ilaatinneqanngilaq, siunnersuut pilersaarusiarni annertussusilikkanut tulluarsagaavoq. "Annertunerusunut" imaluunniit "malunnaatilimmik" nassuiarneqarnerata nassuiarneqarpoq "Annertussusilineqarnera pilersaarummik nutaamik tunngavilersorneqarnissaa imaluunniit Avatangiisimut sunniuteqarsinnaanerata nalilerneqarnissaa"-nik piumasagaataareerluni. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsimit missaarlugu oqaatigiumaneqarpoq. Matumuunali erseqqissumik aaliangiullugu

annertussusaata imaluunniit malunnaatilimmik tunngavilersorneqarnera
erseqqissaatigineqanngilaq.

*Grønlands Erhverv tikkuarpaa naammagittaalliortarfiup atorunnaarsinneqarneranut
atatillugu taarsiullugu § 5 aamma 6 kinguneqartitsisinnaanermik aaqqiisoqarnissaa,
aaliangiisartut eqqaaneqarneranni.*

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup aaqqiineq ilannguppaa.

Inatsisissatut siunnersuutip aalajangersagartaanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut (§ 8)

Siunnersuutigineqarpoq, maannakkut aalajangersakkami piumasaqaataasup tassalu Naalackersuisut ukiumut ataasiarlutik nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiortarnissaat allanngortinneqassasoq, taamaalilluni aalajangersagaq taanna siunissami § 34 naapertorlugu pilersaarutissatut siunnersuutigineqartunik kommunalbestyrelsit tamanut saqqummiussisarnerannut assingusumik atuuffeqalerluni. Tamatumunnga atatillugu kommunit pilersaarutaasa kiisalu nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiap akornanni ataqatigiissaarinissap qularnaarneqarnissaa iluaqutaassaaq, taamaalilluni nassuiaasiaq nunarput tamaat isigalugu ataqatigiissagaanerulerlunilu ataqatigiinnerusunngortinneqassammat. Taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut siunissami minnerpaamik ukiut sisamakkaarlugit Inatsisartunut nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaasiortassasut.

Nr. 2-mut (§ 20, imm. 1, nr. 3)

Nr. 2-mut. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, aalajangersakkap oqaasertalersонера allanngortinneqassasoq, taamaalilluni oqaasertaliussat ”inisisimaffissaa” kiisalu ”sanaartukkap ilusaa” inatsimmi § 20, imm. 1, nr. 3-mit peerneqassapput taamaallaallu pissutsinut kommunalbestyrelsip § 21 naapertorlugu nalimmassaavigisinnaasaatut allassimasunut ilaalissallutik. Oqaasertaliussat taakkua § 21-imi atuinneqarnerisigut, nunaminertanik atugassiisarnermi aqutsinerup eqartumik akunnattumillu atuuffeqarnissaa pinngitsoortinneqassaaq aalajangersakkanit taakkunanga immikkut ittumik akuersissuteqartarnissaq periarfissaammat. Sanaartorfissamik pineqartumik sanaartukkallu ilusissaanik annikinnerusutigut nalimmassaasinnaanissaat maanna periarfissaalissapput, nutaamik tunngaviusumik pilersaarusioqqaanngikkaluarluni.

Nr. 3-mut (§ 21, imm. 1, nr. 6)

Erseqqissarneqassaaq tassalu nunaminertat sanaartorfiunngitsut tassaammata nunaminertat sanaartorfigineqarsimanngitsut ilaat, nunaminertat angallaffiusut imaluunniit sanaartorfiusut pinnagit.

Nr. 4-mut (§ 44 a, imm. 1)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Sanaartukkat ilaasa avatangiisinut sunniutigisinnaasaannik nalilersuisarneq avatangiisinillu nakkutiginnineq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5, martsip 27-ni 2013-imeersumi (VVM pillugu nalunaarut) malittarisassat naapertorlugit qinnuteqaatigineqartumut nunaminertamik

atugassiissuteqarnerup nalunaarutiginnissaanut sanaartortussamut sanaartugassanik arlariinnik suliffeqarfinnillu il. il. sanaartornissaq sioqqullugu avatangiisinut sunniutaasinnaasut misissorneqaqqaarnissaat Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat.

Avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuinermik aallartitsineq sukumiisorujussuusinnaavoq, piffissartornarluni akisusinnaallunilu. Avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuinerup ingerlanerani nunaminertap pineqartup allamut tunniunneqannginnissaa sanaartortumut qulakkeerniarlugu nunaminertamik atuisinnaatitaaneq sanaartortumut kommunalbestyrelsip ukiut marluk angullugit inniminnerinnaavaa. Piffissaliussap taassuma naanerani siumut ilimasaaruteqaqqaarani nunaminertamik inniminniisimaneq atorunnaassaaq.

Nr. 4-mut (§ 44 a, imm. 2)

Aalajangersakkap qularnaassavaa tunngaviusumik pilersaarummi atuuttumi malittarisassat naapertorlugit nunaminertap qinnutigineqartup atorneqarnissaa naapertuutsillugu aatsaat inniminniisoqartarnissaa imaluunniit § 32 naapertorlugu inerteqquteqarallarnep atorunnaarsinneqarnerani inniminniineq tamatumani nunaminertamik atugassiinertulli inatsisitigut piumasaqaatitaqarmat taamaattorli kisianni inniminniinermut § 44 a, imm. 1 naapertorlugu allanik aamma piumasaqaatitaqarluni. Nunaminertanik inniminniineq imaangilaq nunaminertaq sutigulluunniit atorneqarsinnaalissasoq.

Nr. 4-mut (§ 44 a, imm. 3)

Nunaminertamik qinnuteqaatinik tamanut saqqummiussinissamik piumasaqaat tamatumani avaqunneqarsinnaassaaq, tassami avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuineq immikkut saqqummiunneqartussaammat.

Nr. 5-imut (§ 45 a, imm. 1)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Nunaminertat atugassiissutigineqartut atorneqarnissaat qularnaarniarlugu kommunip tungaaniit illuliassap/sanaartugassap aningaasatigut teknikkikkullu ingerlanneqarsinnaaneranut uppersaatissarpassuarnik piumasaqaateqarfiusarsimavoq. Taamatut periuseqarnerup kingunerisarsimavaa, uppersaatissatut piumasarineqartunik qinnuteqartup tunniussisariaqartarsimaneera kiisalu tamatumuuna aningaasartuutigineqartut akilertarlugit, naak tamatuma ingerlanerani nunaminertap pineqartup allamut tunniunneqannginnissaa qinnuteqartumit qulakkeerneqanngikkaluartoq. Tamanna tunngavigalugu, immikkoortup ilaanut kommunimut pilersaarummut tapiliussamik suliaqartoqassasoq kommunalbestyrelsi aalajangissagaluarpat, nunaminertamut pilersaarummut ilaasumut atuisinnaatitaaneq nunaminertamik atugassinneqarnissamut qinnuteqartumut atugassiissutigineqarnissaata kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqarsinnaanera pillugu aalajangersagaliortoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Aallaavittut nunaminertaq ukiut marluk angullugit inniminnerneqarsinnaavoq, suliassap aningaasatigut teknikkikkullu ingerlanneqarsinnaanerata uppersaasernissaa siunertarlugu

nunaminertamik atugassiinissaq siunertaralugu kommunimit piumasaqaatigineqartunik. Taamaalilluni tunngaviutinneqarpoq, illuliassap sanaartugassarluunniit qinnutigineqartup angissutsimigut pissutsimigulluunniit immikkuullarissuunera pissutigalugu kommunip pilersaarusiornissaanik tamatuma pisussaaffiliinera. Kommunalbestyrelsi nunaminertamik inniminniinissamut periarfissaq atorniarlugu aalajangerpat, taava nunaminertat pilersaarummi atugassiissutigineqartut inatsimmi §§ 42, imm. 1 aamma 45, imm. 3 naapertorlugit tamanut saqqummiunneqassanngillat. Nunaminertamik inniminniineq nunaminertamik pineqartumik qinnuteqartumut arlaannaatigulluunniit atuisinnaatitsinngilaq, kisiannili inatsimmi §§ 24 aamma 25 malillugit pilersaarutissatut siunnersuut malitsigitillugu kommunalbestyrelsimit akuerineqartillugu qinnuteqartumik taamatut atuisinnaatitaanermut salliutitsisoqarsinnaalluni.

Nr. 5-imut (§ 45 a, imm. 2)

Nunaminertamik inniminniinerup akuerineqarneranut nalunaaruteqarnissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik sapaatip akunnerini sisamani tamanut saqqummiussinissaq sioqqullugu qinnuteqartup suliaasatut pilersaarusiaata allagarsiissutiginnissaanut kommunalbestyrelsi pisussaaffeqarpoq. Allagarsiineq kommunimi periusaasartoq malillugu pissaq aammalu kommunip nittartagaani takuneqarsinnaassalluni. Nunaminertamik inniminniilluni qinnuteqaat Naalakkersuisunut kiisalu oqartussaasunut Naalakkersuisut allattorsimaffiutaanniittunut nassiunneqassaaq tamanna § 23 imm. 4 aamma imm. 6 naapertorlugu.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 3)

Kommunip allagarsiineranut atatillugu kommunalbestyrelsi pisussaavoq pilersaarusiortarnermut inatsimmi §§ 20 aamma 21 naapertorlugit piumasaqaatinik aalajangersimasunik piviusorsiortunillu, atugassarititaasunik piumasaqaatinillu aalajangersaanissaminut siunissami nunaminertamik inniminniinissamut periarfissiisussamik tunngaviusumillu pilersaarutip piviusunngortinnissaanut aqutissiuisussamik. Piumasaqaatit aalajangersarneqartut aalajangersimasuuneri piviusorsiortuunerilu kiisalu kommunalbestyrelsip pingaarnersiugassatut aalajangersakkanik atuinera inatsiseqartitsinermut tunngasuupput, § 56 naapertorlugu naammagittaalliutigineqarsinnaasut.

Nr. 5-imut (§ 45 a, imm. 4)

Allagarsiinerup nalaani kommunimut pilersaarummut tapiliussassamit nunaminertamik atugassiissutissap piviusunngortinnissaanut siunnersuutinik allanik saqqummiussinissaq periarfissaavoq, aamma siunnersuummut allagarsiissutigineqartumut saniatigut oqaaseqaateqarnissamut. Kommunalbestyrelsip piffissap tamanut saqqummiussiviusup naanerani imm. 3-imi piumasaqaatit taaneqartut tunngavigalugit illuliassat- imaluunniit sanaartugassat siunnersuutigineqartut arlaat taakkuninngalu pingaarnersiuinissaq kommunimut pilersaarummut tapiliussassamut tunngaviutinneqassanersoq aalajangersinnaavaa.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 5)

Pilersarusiassatut siunnersuusiaq tunngavigalugu kommunimut pilersaarummut tapiliussassamik saqqummiussisoqartillugu, kommunip tamanut allagarsiinerani tiguneqartumik, taava tamanna pilersarusiassatut siunnersuusiap nassuiaatitaani aamma allassimanissaa aalajangersakkami aalajangersaavigineqarpoq. Aammattaaq tamanna imm. 1 naapertorlugu nunaminertamik inniminniinermik siunnersuuteqartuni ajugaasumut nalunaaruteqartoqarsimanersoq ilanngullugu oqaatigineqassaaq.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 6)

Nunaminertamik inniminniinermik nalunaaruteqartoqassappat suut tunngaviumik piunasaqaataanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Taamaalilluni piunasaqaataavoq, qinnuteqartup suliassatut pilersaarutaata kommunimut pilersaarummut tapiliussassatut siunnersuummut tunngaviliisuunissaa, taamaalilluni suliassatut siunnersuutigineqartoq pilersaarutissatut siunnersuummut nunaminertamik atuinissaq, sanaartukkap suunera, inissisimaffia, angissusaa, portussusia inittussusaalu eqqarsaatigalugit naapertuutissalluni. Tamatuma saniatigut qinnuteqartup aammattaaq pisussaaffigaa illuliassatut- sanaartugassatut siunnersuutigineqartup qinnuteqartumit piviusunnigortinneqarsinnaanerata ilimanaateqarnera ersersinniassallugu. Aammattaaq aalajangersakkami tamatumunnga malitsigitillugu pilersaarutissatut siunnersuusiassap sularineqarnerata inatsimmi § 53 malillugu qinnuteqartumit akilerneqartarnissaa siunniunneqarpoq, misilittagarineqartummi takutimassuk pilersaarusanik angisuunik piviusunnigortitsinissat nalinginnaasumik qularnartoqartartut, taamaammallu suliat taamaattut pisortanit aningaasartuutigineqartussaanaatik, pingaartumik pilersarusiortarnermut inatsimmi §§ 53 aamma 54 atuisut akiliisarnissaat siunertaappat. Sanaartortitsisup aningaasaliinera inniminniisimasup naatsorsuutigisaaq malillugu sanaartugassamik aallartitsinissaanut akornutaassanngilaq, kisiannili nunaminertamik taassuma allamut tunniunneqannginnissaa piinnarlugu qinnuteqartup aningaasartuutitaqanngitsumik inniminniinnginnissaa pillugu.

Nr. 5-mut (§ 45 a, imm. 7)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, nunaminertamik inniminniinerup ukiumik ataatsimik sivitsortarnissaa kommunalbestyrelsip aalajangersinnaagaa. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq illuliassat- sanaartugassalluunniit angisuut ukiut marluk qaangiunnerini nunaminertamik atugassiivigineqartarnissaasa ajornakusoornissaat. Tamatumanilu pingaartumik illuliassat- sanaartugassalluunniit qinnuteqaatigineqartut nunaminertamik atugassiinissamik nalunaaruteqannginnermi oqartussaasunit allanit akuerineqaqqaartussaattillugit. Assersuutigalugu tassaasinnaapput avatangiisinut sunniutaasinnaasunik nalilersuinerit imaluunniit suliffeqarfimmut il. il. mingutsitsiasumut akuersissuteqarnissaaq.

Nr. 6-mut (§ 46, imm. 2, nr. 2)

Taamaalilluni siunnersuutikkut sanaartugassani angisuuni nunaminertamik atugassiissutip atorneqarnissaanut kommunalbestyrelsip ukiumik ataatsimik sivitsuisarnissaa periarfissinneqarpoq. Ukiunut marlunnet piffissaliussap naanerani, sanaartortitsisup qinnuiginninneratigut nunaminertamik atugassiissut taamaalilluni kommunalbestyrelsip sivitsuiffigisinnaavaa. Sulili sanaartornissamut akuersissutip nutartertinnissaa sivitsortinnissaaluunniit sanaartortitsisup nammineq akisussaaffigissavaa. Nunaminertamik atuinissaq assersuutigalugu, nunaminertanik aqutsinermi oqartussaasup atuinissamut nalinginnaasumik ukiuni marlunni piffissarititaasup sanaartornermi il. il. qaangerneqarnissaa ilimanaateqartillugu, sanaartukkap naammassineqarnissaanut piffissaliussassatut pilersarusiornissaanik sanaartortup piumaffigineratigut atuinissaq qulakkeerneqarsinnaavoq. Illuliortiterneq/sanaartorneq piffissaliussaq malillugu ingerlanneqarpat, nunaminertamut pineqartumut atuisinnaatitaaneq atuisinnaatitaasup attatiinnassavaa. Nunaminertamilli atugassiisarnermi atuinissamut aalajangersagaq malillugu sulineq unittoorsimappat sanaartugaq (eqqartuussivilersuussinissamik pisussaaffiliisoqarsimangippat) B-normumik pissarsinngitsoq pissarsisimasinnaagaluartorluunniit, taava nunaminertamik atuisinnaatitaaneq atorunnaassaaq.

Nr. 7-mut (§ 47, imm. 2)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Tunngaviatigut atuisinnaatitaaneq atorneqanngikkaangat siumut ilimasaaruteqaqqaarani atorunnaarsinneqartarpoq, taamaattorli ukiunik marlunnik piffissaliussamik arlaatigut avaqqutsisoqarsinnaanera kommunalbestyrelsimit akuerineqartillugu taava atuisinnaatitaasooq nunaminertamik utertitsinissaq sioqqullugu akuerineqarneq pillugu ilimasaarneqarnissaminut/peqquneqarnissaminut pisinnaatitaasarpoq.

Nr. 8-mut (§ 48 a)

Aalajangersagaq nutaajuvoq. §§ 44 a-mut aamma 45 a-mut siunnersuuteqarnikkut taamaalilluni nunaminertamik atuinissamut akuersissutivimmik suli nalunaaruteqartoqanngikkaluartoq, kommunit siunissami nunaminertamik qinnuteqartumut ataatsimut inniminniisinnalernissaat anguniarneqarpoq. Nunaminertanik inniminniisarnerit nunaminertamik atugassinneqarnissamut piumasaqaataareersunut naapertuuttuusut paasiuminartuullutillu aqukkuminartuunissaat qularnaarniarlugit taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, kommunit ataasiakkaatut namminneq nittartakkaminni nunaminertat sorliit inniminnerneqarsimasutut nalunaarutigineqarsimasut, nunaminertamut inniminnerneqartumut ataatsimut atuinissamut piffissaliussaq kiisalu nunaminertamut pineqartumut qinnuteqarsimasinnaasut allat utaqquisutut tulleriaarneqarnerisa tamanut saqqummiuttarnissaat innersuussutigineqarpoq. Taamaaliornikkut innuttaasunit qinnuteqartunillu allanit nunaminertamut qinnuteqaatigineqartumut kina atuisinnaatitaassanersoq pillugu apeqqummi kommunalbestyrelsip aalajangiiffigisassaasa qaqugu pinissai malinnaavigineqarsinnaasassapput.

Nr. 9-mut (§ 56, imm. 1)

Pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissap § 56-imi pilersinneqartussatut siunnersuutigineqartup atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalillunilu pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi naammagittaalliutit inatsiseqartitsinermut tunngassutillit maannakkutut (§ 68 naapertorlugu) Naalakkersuisunit suliarineqartassallutik.

Nr. 11-mut (§ 56, imm. 2)

Aalajangersagaq pilersaarusiornermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik Naalakkersuisut pilersitsinnginnerisa malitsigisaanik allanngortinneqarpoq, naammagittaalliutinilli suliarinnittarneq Naalakkersuisunit suliarineqartassalluni.

Nassuiaatit taamaasillutik malitsigisatut imaalipput:

Imm. 1-imut: Aalajangersaanerup aalajangerpaa aalajangikkat inatsiseqartitsinermut tunngassutillit kisimik maalaarutigineqarsinnaasut. Tamatumunnga ilaangillat pisortanit arsaagaanernik taarsiiviginertalinnik aalajangikkat, Naalakkersuisut Pigisanik aalaakkaasunik arsaarinnissuteqarneq pillugu ataatsimiititaliaanit aalajangerneqartut.

Ilaatigut inatsiseqartitsinermut tunngassutillit makku maalaarutigineqarsinnaapput:

- Pilersaarutitut inatsimmut aamma kommuninut pilersaarummut, iluamik nassuiarneqarsimanersut, uuma ataani immikkut akuerineqarnerit pilersaarutit tunngaviinut akerliunersut apeqqut.
 - Suliaqarfimmut pineqartumut aalajangersakkanik sukumiinerusumik imalinnik pissarsisinnaanermut pissusaasusermik allartitsinersoq apeqqut.
 - Kommunit peqqussutaat imaluunniit inerteqqutaat qanoq nassuiarneqassanersut apeqqut.
 - Kommunimut pilersaarut, pilersaarutitut inatsimmi piumasarineqartut naapertorlugit imaqarnersoq apeqqut.
 - Kommuninut pilersaarummik pissarsiniarnermi, kommuninut pilersaarummut ilanngussinermi, immikkut akuersissummik imaluunniit nunaminertamik tunniussinermi ingerlatseriaatsimut piginnaatitsinermullu inatsisit malinneqarsimaneritut apeqqut.
- Maalaarummik suliaqarnerminnut atatillugu Naalakkersuisut nalilissavaat, pillorissutsimut, peqataasut isumaanik tusarniaanermut, naligiisitsilluni suliaqarnermut ilaalu ilanngullugit, malittarisassat naliginnaasut malinneqarsimanersut.

Pilersaarutitut inatsit malinneqarsimappat, kommunip nalilersuineranut Naalakkersuisut isummersinnaanngillat.

Imm. 2-mut

Kikkut maalaaruteqarsinnaatitaanerinnut apeqqut Naalakkersuisut aalajangissavaat. Maalaaruteqarsinnaasut tassaapput, aalajangersaanermik toqqaannartumik eqqorneqartoq imaluunniit eqqorneqartut kiisalu kinaluunniit, suliap inerneranut nammineq inuttut imaluunniit pingaaruteqartumik soqutigisaqarsimasinnaasoq. Oqaasertaliussaq ”aalajangersaaffigineqartoq” ima isumaqartinneqarpoq, kommunip piviusumik aalajangigaanik tiguisuusoq. Oqaaseq aalajangiineq nalinginnaasumik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinertut paasineqassammat, taamaattumillu tusarniaanerit, saqqummiussinerit imaluunniit tamanut saqqummiussinerit ilaanatik. Tiguisoq nalinginnaasumik, nunaminertamik atuisuussaaq, nunaminertamik atuinissamut qinnuteqartoq, nunaminertamik atuinissamut pisinnaatitaasoq imaluunniit illuliamik piginnittuusoq. ”Kinaluunniit, suliap inerneranut nammineq inuttut imaluunniit pingaaruteqartumik soqutigisaqarsinnaasimasoq” isumaqarpoq inuit inatsisitigullu pineqartut, pilersaarutitut aamma nunaminertanut naammagittaalliuuteqartarfimmit suliapi pineqartumi illua-tungiusutut isigineqartut. Aalajangersakkap inunnit amerlasunit, assersuutigalugu kommunimut pilersaarummi tapiliussanik pissarsiniarnermut ingerlariaatsit pillugit maalaarutiniq tigusaqarnissaq ajornarunnaarsippaa. Assersuutigalugu piviusumik nunaminertamik tunniussinerit maalaarutigineqarpata, imm. 3, nr. 2 malillugu maalaaruteqarsinnaasutuat nalinginnaasumik tassaasarput illulianik saniliniq piginnittuusut il. il. Inuinaat, soqutigisaqatigiit imaluunniit inuiaqatigiit ilaanniit il. il. toqqaannartumik, nalinginnaasumik imaluunniit tunngaviusumik suliap inernissaanik soqutigisaqanngitsut maalaaruteqarsinnaatitaanngillat

Imm. 3-mut

Suliamik Naalakkersuisunut tunniussinissamut killiliussaavoq, kommunalbestyrelsip aalajangernerminik nalunaaruteqarneranit sapaatit-akunneri arfineq pingasut qaangiutsinnagit. Sanaartortitsisup suliamut pilersaarumminik, nunaminertamik tunniussineq atortuusoq naapertorlugu piviusunngortitsisinnaanera qulakkeerniarlugu kommunip aalajangiussaanut maalaaruteqarsinnaanerup killiga aalajangerneqarnikuuvoq. Illuliamik sanaartortitsisup imaluunniit piginnittup pilersaarut piviusunngortinneqarsinnaanersoq piffissami tassani qularnaarsimassammaguttaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangiinerup aalajangerpaa, inuk kommunip pilersaarutitut oqartussaasuanit akuersissummik pisoq, matuma ataani immikkut akuersissummik pisoq, kommunip nunaminertamik tunniussineranut maalaaruteqartoqarsimappat Naalakkersuisunit nalunaarfigineqassammat. Assersuutigalugu illumik alliliiniarnermi nunaminertamik atuinissamut akuersissut pillugu saniliusoq maalaaruteqarsimappat, pisinnaatitaasoq sanilimi maalaarutaa pillugu nalunaarfigineqassaaq. Maalaarutigineqartoq kommunip aalajangigarigaluaraa, akuersissummik pisup suliap qanoq inernejarnissaanik annertuumik immikkullu soqutiginninnermik peqarnissaa ilimagineqassaaq.

Imm. 5-imut

Aalajangiinerup aalajangerpaa, Naalakkersuisut aalajangigai allaffissornikkut oqartussanut allanut maalaarutigineqarsinnaangitsut. Taamaattorli Naalakkersuisut aalajangigai eqqartuussivinnut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit siullertut suliarinnittussanngorlugit saqqummiunneqarsinnaajuaannassapput.

Nr. 10-mut (§ 57)

Aalajangersakkat pilersaarusionermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik Naalakkersuisut pilersitsinnginnerisa malitsigisaanik allanngortinneqarpoq, naammagittaalliutinilli suliarinnittarneq Naalakkersuisunit suliarineqartassalluni.

Nr. 11-mut (§ 58)

Aalajangersagaq inatsimmi § 56-ip allanngortinneqarnerata malitsigisaanik peerneqarpoq, tamatuma kingorna Naalakkersuisut pilersaarusionermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik pilersitsissanngillat.

Nr. 12-imut (§ 68)

Aalajangersagaq inatsimmi § 56-ip allanngortinneqarnerata malitsigisaanik peerneqarpoq, tamatuma kingorna Naalakkersuisut pilersaarusionermut- nunaminertanillu atugassiisarnermi maalaaruteqartarfissamik pilersitsissanngillat.

§ 2-mut

Inatsisartut inatsisaata 1. Januar 2016 aallarnerfigalugu atuutilersinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.